

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XX. De Visitationibus, & internis Dei in Oratione colloctionibus,
earum admirandis proprietatibus, affectibus, & causis: medijsq[ue] ad eas
impetrandas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT XX.

DE VISITATIONIBVS
internis Dei in oratione collocutionibus earum admirandis proprietatibus effectibus, & causis; medijsque ad eas impetrandas.

V. M. haftenus egerimus de modo, quo nos visitamus & colloquimur in oratione cum Deo. Constituentes nos in eius praesentia, & familiariter cum eo agentes.

est nunc explicare, qua ratione ipsemet Deus visitet, & alloquatur nos in ea, ut enim est dictum, familiaris in oratione tractatio colloquium & sermocinatio inter Deum & animam, amicabiliter utroque conuersatur, estque illa animae felicitas, quod Deus in cor loquatur: Ut enim ait David, *quia*
a Deus in nobis loquitur, loquitur pacem, & stitiam, & sanctitatem, in plebem suam, & stras videlicet potentias: est enim valde amabilis; loquiturque libenter cum eo, qui ipsum & alloquitur: nam cum simplicibus sermocinatur eius, respondet ad interrogata, & interrogat

a psal. 84. 9

PROVER. 3. 32.

respondetur. Quemadmodum apparet in
 colloquio cum Iob habitis; & iis, quæ in libro
 Canticorum referuntur, ac proinde, quod
 nobiscum loquatur, non interturbat o-
 rationem, sed facit feruentiorem, iuuatque vt
 profequamur: sicut duo amici conuersa-
 tionem suam mutuam fouent, inuicem le au-
 dentes & loquentes. Ex quo fit, vt non deceat
 oratione nimios & inportunos esse in lo-
 quendo; quin desistamus ad tempus, instar e-
 us, qui auctat & audit, quid illi deus di-
 cere ac inspirare velit. Exemplo pauperum,
 qui postquam suam paupertatem & necessita-
 tem proposuerunt, & Eleemosynam ac reme-
 dium petierunt, tacent, expectantes, quod
 dederunt. Quod silentium non est otiosum;
 sed est assistere presentia Dei cum viua qua-
 sita & reuerentia plena attentione, expe-
 ctando eius misericordiam, & internum do-
 num, quod petimus, sicut dicebat Habacuc: b
Et custodiam meam orationem scilicet ora- b Habac. 2. 1.
Et signum gradum super munitionem, & con-
templabor, vt videam, quid dicatur mihi: &
quid respondeam ad arguentem me. Varijs e-
 nim modis deus loqui consuevit, exhortando,
 docendo, consolando, & reprehendendo; qua-
 situm me esse decet, vt audiam quid mi-
 dicat; & quid ego possum respondere, vtens
 eius doctrina, respirans eius consolatione, &
 acceptans correctionem.

Sed latet mysterium (vt aduertit S. Greg.) *Lib. 3. n. 11. c. 24.*
 in illo verbo Prophetæ *vt videam.* Et si enim

SPIRITUS
 PONTE

vox non videtur, quia non est obiectum visus
sed auditus: at interna tamen Dei verba non
solum audiri, sed etiam videri dicuntur, ob
signem coelestem lucem, quam secum adferre
quæ dat citissimè verborum Dei intellige-
tiam: sicut oculi in momento res præsentat
vident, & Deus D.N. vel unico verbo intem-
& in momento, ostendit plures veritates, quæ
possint homines nos multis annis docere. In
quia in familiaritate cum Deo auditus est
cit visionem, iuxta illud Iob: *c. 42. s.*
audiu te, nunc autem oculus meus videt te.
Nam per admirandos effectus verborum eius
videmus & cognoscimus Dominum, qui nos
visitat, & talia loquitur. Et in hoc proprie
consistit visitatio Dei, qui, cum sit in omnibus
creaturis præsens (vt supra est dictum) pro-
c. vi. pterea solum dicitur de nouo venire, ius-
que amicos visitare, quando illis manifesta-
se esse cum illis; talia dona eis communi-
cando, vt ex ijs ipsi agnoscant assistentiam
& præsentiam eius in ipsorum cor-
bus.

§. I.

*De necessitate Visitationum
Dei.*

SED vt magis appareat necessitas hanc
visitationum, obseruandum est, quod
sicut perfectio vitæ actiua, & Contem-
platiua, vt plurimum obrinetur exercitiis

mortificationis & Orationis : ita hæ visitationes Dei eum scopum habent , vt nos iuuent neantq; in eisdem exercitijs ; præmiumque tribuant illius curæ , quam in eis collocamus: ita vt diuinam vnionem cum Deo comparemus, & perfectionem, quam desideramus. Et tunc est quod Deus D.N. duobus præcipuè temporibus visitet amicos suos: quando scilicet illi versantur in mortificatione & Pœnitentia, aut sunt in aliqua afflictione & calamitate constituti ; & quando occupantur in Oratione, aut ad eam se præparant , præsertim si sit proluxa, & mortificationi coniuncta , per luctum verbi gratia cum distractionibus & ariditatibus. Et cõtendunt verba illa sponsi : a

a Cant. 4. 6.

ad montem myrrhæ & ad collem thuris. quasi diceret, visitabo & fouebo eos, qui per montem mortificationis, & per collem orationis ascendunt; eritq; mihi periucundum eos consolari, qui ad culmen peruenerint. Quid aliud (ait S. Gregorius in eum locum) est mōs myrrhæ, nisi solida, & alta in ipso opere mortificatione? Et quis collis thuris, nisi magna in Oratione humilitas? Tunc sponsus venit ad hunc montem & collem, cum familiariter visitat eos, quos videt contendere in altum, per mortificationem viciorum & distractionum, inuauiterq; fragrare per puras & humiles orationes. Quid verò ex hac Visitatione oritur, nisi quod iusti, tanquam arbores myrrhæ & thuris, in hoc mōte & colle plantati, pretiosos suos liquores, in maiori abundantia & excel-

S. Greg. in eū locū Richaz libell. de amore sponsi & sponsæ.

SPIRITUS
PONTE

Cant. 4. 16.

lencia proferant, dum altiores ac feruentiore affectus exercent mortificationis & orationis. Id quod sensit sponsa ipsa cum dixit: *Uentus Austri perflavit hortum meum, & fluunt aromata eius*, liquores scilicet odoriferi instar lacrymarum, quæ fluunt ex oculis. Hoc significans, quod Spiritus S. visitatio, per Austri: um ventum humidus & est calidus, significata, erat necessaria ad ita emolliendum cor, ut abundanter proferret teneros deuotionis affectus, dulcesque lacrymas ex oculis, & feruentia opera per manus. Illa est enim *c myrrha probatissima quam sponsa manus stillant*.

Cant. 5. 5.

EX QVO fit, ut hac Dei visitatione cessante, aut cessent hæc exercitia, aut illorum feruor: quia videlicet desijt ea, quæ illa conservabat & extimulabat, iuxta illud Iob: *Visitatio tua custodiuit spiritum meum*: quod diceret, absque tua visitatione, nec durare potest vita gratiæ, quam mihi dedisti; nec dona, quæ ex misericordia mihi communicasti; nec spiritus Cœlestis, quem in me infundisti: & si illa deesset, mox ruerem ex morte mortificationis, quæ converteretur mihi in amarâ mortem; descenderem quoque ex colle orationis, conuertens eam in molestem distractionem. Nam (ut ait Sapiens) *ut parturientis, cor tuum phantasia vanas patietur, nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio*. Quot imaginationes a deo prurbatas? quot fluctas affectiones? quot importunas turbationes patitur miserum cor, quando Deus illud non visitat?

Eccl. 34. 6.

Est enim

inenim instar montis Gelboe, à quo Deus non
 transit : cum tamen montes , qui
 in circuitu eius, visitet: cuius cordis dam-
 nificet S. Bernardus dicens : Ex hoc proce-
 dit sterilitas animæ meæ ; ac deuotionis de-
 fectus, quem sustineo. vnde ita exsiccatum
 est cor meum , & anima mea facta est sicut
 terra sine aqua? non possum lacrymas fundere,
 non inuenio in psalmis saporem, non delector
 seditione bonorum librorum , non me recreat
 oratio, nec aditum inuenio ad meditationem,
 sed opera manuum; factus sum piger, in vigilijs
 somnolentus, præcepis in iram, in odio perti-
 nax, liber in lingua, & effrenis in gula. Heu
 michi, quia visitat Dominus montes qui sunt in
 circuitu meo , ad me autem nunq̄ appropriat?
 Num ego vnus sum ex collibus, quos transiit *(Cant. 2. 3.*
Sponsus, ut illum non contingat? Nam ali-
 um video abstinentiæ singularis, alium admi-
 randæ Patientiæ ; Hic mente excedit Deo
 in Contemplatione: ille Cœlos penetrat o-
 rationis instantia: Alij in varijs virtutibus ex-
 cellunt, sicut montes, quos visitat Domi-
 nus, in quibus *salit* exultatque Sponsus ani-
 marum sanctarum. Sed ego miser, qui nihil
 horum sentio, quid aliud sum quam vnus ex
 montibus Gelboe, à quo, ita meis peccatis e-
 mergentibus, transit Dominus ille, qui cæteros
 montes benignissimè visitat? Hæc S. Bernardus,
 qui in seipso ad viuum depinxit, quod in alijs
 geritur: quos Deus, visitationes suas subtra-
 heq; castigat, eo quod ipsi, myrrhæ montem
 horreant

SPIRITUS
 PONTE

horreant; nec velint in colle thuris consistere
reijciunt Orationis exercitia, ne vel modicum
mortificentur. Ex quo prouenit, vt ventus

g Cant. 4. 15.

auster Spiritus Sancti cesset, *perflare* hortum
animarum eorum, eiusque loco perfleret *Aquilon*
maligni Spiritus, qui eas frigidat, & aridas re-
dit: viq; spoliat, ac propensione ad opera bo-
na: & contra impetu quodam magno impellit
ad mala. Quamobrem tremere (inquit idem
Sanctus) deberes, cum hanc diuinam visitatio-
nis gratiam subtraham tibi experiris. Ea
nim cessante, tu deficies: quia, quicquid boni
habes, simul deficiet tibi. Nam h *visitatio* est
qui *custodiebat Spiritum tuum* deferuit te. Re-
deas itaq; ad te ipsum & cum Dauide clama

h Iob. 10. 12.

Deum: i *Memento mei Domine: visita me*

i Psal. 5. 4.

salutari tuo, vt videam & fruam bonum electorum
tuorum; & later in letitia sicut illi letantur

k Psal. 79. 15.

& tu lauderis à me sicut ab illis. k Deus virtutum
conuertere respice de Cælo & vide. & visita
vineam istam, & perfice eam, quam plantasti in
dexteratua. Nam opus, quod tua Omnipotentia
fecit, beneuola tua visitatio conseruet, &
ac perficit. Iube l ventum: Aquilonem fugere
Austrum verò venire & perflare hortum animarum
meæ, vt eius arbores, potentia videlicet, diuino
spiritu afflata heroicos actus suos proferant. A-
men.

i Cant. 4. 16.

ac perficit. Iube l ventum: Aquilonem fugere
Austrum verò venire & perflare hortum animarum
meæ, vt eius arbores, potentia videlicet, diuino
spiritu afflata heroicos actus suos proferant. A-
men.

§. 2.

De effectis visitationum Dei.

EX DICTIS aperitur nobis via, ad explicanda ingentia bona, quæ secum afferunt visitationes Dei: ab eis siquidem profuunt omnes feruores, deliciae, tenerique affectus, qui modos orandi hæcenus indicatos continentur, præcipue verò tres illi admirandi effectus, quos memorie præsentia Dei tribuebamus, quæ valde acquiritur eiusdem Visitatione, qua recipit anima nouus Spiritus & feruores, ad exercendas Virtutes omnes spectantes ad tres illas vias, Purgatiuam, Illuminatiuam, & vnitiuam. Vehementer enim amat puritatem, delectatur mortificatione, profectum suum desiderat, imitationi Christi studiose vacat, suspirat vniõnem cum Deo, velletq; semper occupari in rebus obsequij eius, in qua propterea impletur quod ipsemet Dominus in libro Canticorù dixit: *Veni in hortu meum messui*

Cap. 5.

Cant. 5.1.

myrrham meam cum aromatibus meis, comedite melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo, comedite amici & bibite, & inebriamini charissimi. Nam in his verbis, exprimit nobis tres modos suauissimos, quibus ipse animas visitat, ijs accommodatos, qui tres prædictas vias ambulant. *Primum* enim venit ad eas tanquam messor cum falce sua in manu, vt metat myrrham, multaue alia aromata; feruentes infundens affectus hæ-

roicæ

SPIRITUS
PONTE

roica mortificationis; & pposita efficacia
 rimū de hac myrrha colligendi, non gran
 vnum post alterum, sed messoris instar, qui
 no ictu multa colligit; nec solam myrrham
 sed omniū virtutum moralium exercitiū
 nem, quæ sicut aromata, ita cor recreant
 confortant. *Mox* eisdem animas visitat
 rens secum fauim, non aridum, sed cum
 melle intra ceram; infundens magnum
 men veritatum fidei, cum tenero sensu
 riorum, in eis latentium; communicans
 lis dulcedinem, vt intellectus comedat,
 veritatibus delectetur; Voluntas autem
 creetur virtutibus, quas in illis inuenit. *Tu*
dem illas visitat, poculum afferens vino
 num, sed cum lacte mixtum, vt extinguat
 tim vino affectuum feruentium; fortium
 efficacium, tanta Spiritus abundantia & feru
 re, vt illas inebriet, faciat que extra se,
 vt se ipsas excedant, & ultra quam possunt
 operentur, quamuis cum ingenti suauitate
 puritate ac discretione, quæ per lac admirabiliter
 significatur, quod procedit ex ipsis Dei visceribus,
 qui Matris instar, ita filijs suis inuisceratur,
 get, & ita cuique consolationem affert, vt
 profit.

S E D illud magis in admirationem inducit,
 cit, magisque afficit, quod supremus
D E V S noster tantopere oblectetur his
 visitationibus, & horum donorum distribu
 tione. Non enim ita de eis loquitur, vt
 si ea donet; sed quasi eadem ipse accipiat

que firmitatem ex eis ipse haberet. idem exprimit Phrasis illa qua utitur. Quidem est (aut Sanctus Gregorius) venire Christum in hortum suum, nisi visitare animas, in quibus ipse valde recreetur? Et quid est myrrham suam metere cum aromatibus suis, nisi valde oblectari odore mortificationis, & fragrantia reliquarum Virtutum, quas illæ exerceat? Et quid aliud est *favum* comedere cum *melle suo*, nisi oblectari, quod videat, eas in praxim deducere veritates illas cum sensu & delectatione earum? Et quid denique est *vinum bibere cum lacte suo*, nisi exultare, quod videat illas contingentes amorem cum puritate, zelumque cum discretione & scientia?

Et hoc totum appellat *suum*: quia ipsius est myrrha mortificationis, ipsius est favus mellis, vinumque & lac meditationum, effectuum, & exercitationum sanctarum, quæ feruent in spiritu, cum dulcedine quam solum afferunt. Nam ipsius visitatio hoc totum affert; & ab ipso illud accipimus; & in hoc ipse epulatur, quod videat in nobis sua dona, & nos in eis proficere. & tunc ipse hæc opera comedit & bibit, cum ea approbat, in eis sibi complacet, & tantam suam acceptat. Et quo constantes in eis sumus, animum internè addit, ut iterum comedamus, & bibamus, eisque inebriemur, pergentes in eisdem exercitijs maiori semper fervore, obliuiscetes delectatio-

SPIRITUS
PONTE

lectationes omnes terrenas, & coelestes
 spirantes: aggredientes insignia facinoroso-
 bus semper ditescamus, iuxta illud David
b Psal. 64. 10 *visitasti terram, & inebriasti eam: & mu-*
ltiplicasti has pluias, vt locupletares eam
 tiis & donis scilicet tuis. O ipse creator
 animarum siquidem nostris operibus tan-
 pere delectaris, *c veni in hortum meum, &*
e de fructum pomorum meorum: visita
 Domine, dulci praesentia tua, non ob
 delectationem, sed ob tuam; largire
 dona gratiae tuae, non solum, vt ex ego
 edam, sed vt tu comedas; magnaq; glori-
 laus tibi propter illa reddatur.

c Cant. 5. 1.

d Psal. 105. 5.
 vt lauderis
 cum heredi-
 tate tua.

Hic finis est in quem petere liceat haec
 visitationes, gratiasque ab ea prouen-
 tes; non ob dulcedinem, quam secum ab-
 runt, sed vt *laudetur Deus* in eis, & ma-
 gnum tu spiritum resumas, ad laborandum
 teque dignum reddendum, cui alia ma-
 ra conferantur, ad eadem magis seruandum.

S. 3.

Quae sint visitationum Dei indicia.

SED quoniam in hac materia, maxi-
 momenti est ipsa experientia, hanc
 mam quandam hic ponemus indiciorum
 & stupendorum effectuum verarum Da-
 visitationum, ex eo acceptam, quod quibus
 testis magni nominis fuit expertus, & in
 peis.

ad nostram consolationem reliquit, te-
nos nos faciens, si in exercitiis Orationis su-
positis perseveremus, fore, ut ean-
experientiam consequamur. Est autem
Sanctus Bernardus, qui ita ait: Si quis no-
rum integrè & perfectè iuxta verbum sapi-
entis, a cor suum tradat ad vigilandum di-
culo ad Dominum, qui fecit illum: & in
spectu altissimi deprecetur: simulque vo-
omnibus studeat, secundum Esaiam pro-
phetam; b parare vias Domini, rectas facere
vias Dei sui, cui cum propheta possit di-
cere: c Oculi mei semper ad Dominum: &
quia d providebam Dominum in conspectu meo
semper: nonne hic accipiat benedictionem
a Domino, & misericordiam a Deo salu-
tari suo? visitabitur profectò frequenter: nec
quam ignorabit tempus visitationis suæ: quã-
cumlibet is, qui in spiritu visitat, clandestinus
veniat & furtivus: ut pote verecundus amator,
cui aduentus semper det testimonia & in-
dicia.

Hæc indicia sunt duplicia. Quædam præ-
monent, ipsum Deum velle visitare animam, iã
cumq; appropinquare: Alia indicant, iam venif-
ic, & cum ipso esse, præsentia suã illi blandien-
do. Prima sunt impulsus, & admonitiones in-
teræ quæ movent animam, ut purificetur &
sanctificetur; & ut à tumultibus liberata, sit
quæta. Nam teste Davide e iustitia ante eum
ambulabit, f & iustitia & iudicium præparatio
sedis eius. Et ipse Dominus dixit: g Beati mun-

L.D.P. Tract. 1. Y do cor-

Serm. 57. in
Cant. F.

a Eccl. 39. 6.

b Isa. 40. 3.

c Psal. 24. 15.

d Psal. 15. 8.

e Psal. 84. 34.

f Psal. 28. 15.

SPIRITUS
PONTE

dode, quoniam ipsi Deum videbunt, Et sicut
 qua piscinæ, si turbata sit, non apparet, quod
 intus; sed ubi quiescens clarescit sensum, quod
 intus est, apparet: Ita quamuis Deus sit
 ipsam animam, sicut est in cæteris rebus; si
 men illa culpis aliquibus sit obnoxia, & se
 curis turbata, non apparet in ea eius præsen
 tia, sed ubi Iustitiâ, Sanctitate, ac pace sensum
 rescit, & purgatur incipit apparere ipse
 minus, qui intus est. Ex quo fit eodem modo
 teste, ut quando esurire & sitire te sentis
 tiam, magnamque desiderium puritatis, quo
 us te visitet: iudicium id fit, non solum ven
 tis, sed etiam accelerantis ipsius Dei, qui in
 re desiderat. Illius enim desiderium, tui
 & quod tu eius properes sermonem admi
 re, inde est, quod ipse festinat intrare, sicut
 amor, quæ erga ipsû habes origo & causa
 ipse prior dilexit nos. Quamobrem dixit Dauid
 Ignem ante ipsum praesurum. & iuxta
 ijs, qui tribulato sunt corde, cum desidero
 flammam & consumendi peccata, quæ sunt
 eius inimici.

supra.

h Ioan. 4. 10
 i Psal. 96. 3.
 k Psal. 33. 19.

l Psal. 96. 3.
 m Deut. 4. 24.

QUANDO autem ad eum desiderium cre
 ut totum cor tuum ad Deum conuertatur,
 rans & statuens custodire iudicia Iustitiæ
 & quicquid illi placebit; præsertim si te
 descere sentias amore eius, iudicium hoc
 iam ipsum adesse, qui festinabat: Non enim
 lum scriptum est de illo: lignis ante ipsum præ
 cedet: Sed etiam, quod ipse sit l ignis consumens

qui consumit quidē, sed non affligit; ardet sua-
 ter, & desolatur feliciter. sic. n. in vitia exer-
 vim ignis, vt in anima vicem exhibeat vn-
 nis. Ergo in virtute, qua immutaris; & in a-
 ore, quo inflammaris, Dominum præsentem
 elligige. Nam in *dextera Domini facit virtu-*
 : & hanc efficit mutationem; & ver-
 um æternum est n viuum, efficax, ac pere-
 nis, moxque vt intus in animam venit (ait i-
 em Sanctus Barnardus) expergescit dormi-
 entem animam emollit, & vulnerat i-
 stum cor: quoniam durum erat & male sa-
 um; incipit quoque euellere, & destruere;
 adificare & plantare; rigare arida, tene-
 rosa illuminare; frigida inflammare, mu-
 tare praua in directa, & aspera in vias pla-
 nas, ita vt o *benedicat anima mea Domino, &*
omnia que in:ra me sunt, nomini sancto eius. Ex
 mutatione itaque cordis intellexi præsentiam
 eius; ex fuga vitiorum carnaliumque affe-
 ctuum compressione, aduerti potentiam vir-
 tutis eius; & ex discussione siue redarguti-
 one occultorum meorum, admiratus sum
 profunditatem Sapientia eius; ex emenda-
 tione morum meorum, expertus sum bonita-
 tem mansuetudinis eius; ex renouatione ac
 reformatione Spiritus mentis meæ, id est in-
 terioris hominis mei, percepi vtunque spe-
 ctum decoris eius; & ex contuitu horum o-
 mnium simul, expaui magnitudinem multi-
 tudinis eius: Sicut etiam eadem præsentia eius
 inani inpotescit, quando abscedit à me; eius

s. Bern. su-
pra. l.

in Psal. 117.

n Hebr. 4. 12
Serm. 47. in
Cent.

o Psal. 102.

SPIRITUS
PONTE

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

enim absentia, perinde ac si olla bullientem traxeris ignem, quodam illico sanguore torpore, & frigescere incipiunt, signum inquam est abscessionis sponsi.

Serm. 57 in Cant.

Ser. 69. & 32.

ALIAS etiam suæ visitationis indicia mihi, subita quadam atq; insolita latitudinis, & infusione luminis noui, illuminantem intellectum; vel ad scientiam scripturarum, vel ad interiorum fidei notitiam, aut cum cœli aperitur & copiosæ pluuie meditationum mihi infunditur, aut cum se infuderit humilis quædam, lediguis & feruens intimæ aspersions deuotio, ut amor agnitæ veritatis, necessariū quod odium vanitatis in me generet & contemne fortè aut scientia in se, aut frequentatationum extollat me, tunc os meum repletur gudio & lingua mea lætitia, eructans non solum in singulis psalmis, sed in singulis versibus lectum suauissimum præ omnibus speciebus aromaticis huius mundi fragrantissimis, necumque reuifescit feruens desiderium, maius gratiam obtinendi ac proficiendi in obsequio diuino. quod desiderium est certissimum precium diuinæ ipsius presentia. Ipse enim dicitur

p Eccl. 24. 29

qui edunt me, adhuc esurient: & qui bibunt me, adhuc sitient.

HI sunt præcipui effectus interni, quos visitatio in corde efficit; quamuis ita diuine occultisque modis, ut nemo illos nouerit, nisi qui accipit. Nam interdum videtur Dominus in profundo Spiritus residere; inde fluunt illustrationes, & gaudij affectus, &

ebulliens ex ipsa terra in parua aliqua pisci-
 na, ex quo sepe ebullit & salit aqua. *Alias vi-*
ditur idem Dominus se collocare in suprema
parte, & supra ipsum Spiritum, unde
quam ex suo Cælo pluias demittit medi-
tionum ac desideriorum, cum magnarū con-
lationum exundationibus. nunc dilatando i-
sum cor quodam genere gaudij; vt in tanta
actudine, totum mundum arbitretur sibi esse
parum; solusq; Deus ipse in illud ingressus, sua
plet presentia: Nūc vngit illud oleo lætitię,
quod in ipsa anima inbibitur, eam penetrans
ad intimum spiritus eius. O Rex æterne,
quid est homo, quod memor es eius? aut filius ho-
minis, quoniam visitas eum? & quia hic vermicu-
lus est, & quia magnificas eum, & apponis erga
eam cor tuum visitans eum diluculo, vt magnis
favoribus ei indulgeas, faciliè deprehenditur,
Domine, tuæ visitationis fundamentum esse
meram gratiam; teq; ad eam faciendam, à so-
luta bonitate permoueri, & siquidem anima
mea, mane diluculo ad te visitandum in Ora-
tionem accedit; accede tu, quæso, & in eadem me
visita, ne vacuus remaneam à tua misericordia.

q Psal. 8. 5.

r Iob. 7. 18.

S. 4.

De Causis, cur hæc Visitaciones aut denegentur,
aut differantur.

EST verum est, quod proximè ex te-
 stimonio S. Iob dicebamus, quod Deus
 Dominus noster hominem iustum ordi-

SPIRITUS
PONTE

in processu
7. Relig. c. 2.

nariè visitet diluculo, cum ille ad orandum
& cum ipso Deo de negotiis animæ suæ ac-
dum se recipit, non tamen semper ea
id facit, ne (vt Sanctus Bonauentura ad-
tit) suæ industriæ ac diligentia ipsam visitationem ac deuotionem attribuat. Quamobrem sæpe nobis hæc deuotio deest in diuini sollemioribus, & quando iudicio nostro maiorem curam & studium in ea procuranda adhibuimus. Solet autem diuersis alijs temporibus nobis concedi; nunc ante ipsam orationem; vt nos ad eam excitet, ac impellat: nunc multo tempore post orationem habitam, in præmium laboris in præterita oratione suscepti; semper verò venit repetita vt ipsa experientia intelligamus, esse gratiam & fauorem qui nobis exhibetur. Et quamuis ipsa visitatio diu durauerit: *subitò*, n. (vt idem ait) *os probat*, ac discedit ob multas causas: tres referunt, possuntque ad has duodecim uocari.

1.
Lib. 3. Moral.
c. 17.

PRIMUM ne existimemus, (vt ait Sanctus Gregorius) hæc dona à nostra natura non prouenire, aut hereditate, & iustitia titulo nobis deberi: Quin potius (vt Sanctus Bernardus ait) persuadeamus nobis debere nos semper à DEO, eiusque misericordia & protectione pendere: Item, vt crescat nostrum desiderium reuersionis eiusdem Domini ad nos visitandos; eumque reditum frequentius suspiremus. Ad eum modum,

2.
Serm. 11. in
Cant.

3.
Gradu 7.
1. G. eg. 5.
Moral. c. 4.

Sanctus Iohannes Climachus) quo solet Ma-
 ter abscondere infantulo pectus suum, vt ille
 considerans & querens, maiori gustu os admo-
 net & fugat. *Item*, vt nos ipsos humiliemus,
 culpa nostrae tribuentes absentiam ipsius Do-
 mini, superbiae videlicet alicui, ingrati-
 tudini, negligentiae exiguae humilitati & reuerentiae,
 praesentem visitationem accipimus; aut
 cautellam, ne vanitatis periculo, quae se-
 cundum incipit, exponamur. *Alias* in-
 firmata erit infirma nostra debilitate; natura, quae
 continuatam huiusmodi visitationem ferre non
 potest, nisi Dominus ipse eam interrumpat, ne
 nostra natura frangatur. *Aut etiam*, ne sinat
 se ad delectationem sensibili, cuius ex-
 cessus fit aliquod tedium, ob indiscretum exces-
 sum in eius usu; sicut qui immoderate mel
 comedit, quod postea eijcit. *Item*, vt mino-
 ri repugnantia ad proximorum utilitatem ac-
 cedamus, & ad alias huiusmodi nostri aut officij obli-
 gationes. Quamdiu enim visitatio durat, se-
 det anima esse ab ea ita suspensa, vt nolit alia
 illa re occupari. *Item*, vt possimus exerce-
 re veras solidasque virtutes, quae in solo DEO
 potius, quam in eius consolationibus & fau-
 oribus fundantur. Quae diuina visitatio durat, non
 possumus satis discernere, nisi consolationis, an
 ipsius Domini, quae illa mittit gratia aliquid agamus.
 Inter quae delectatur Deus Dominus, dum videt nos
 laborantes absque subsidio sensibili, sicut ipse la-
 boravit tempore suae passionis, ita vt quodammodo
 nostras expensis, & absque mercede & por-

4.
 S. Bern. Ser.
 14. in Cant.
 S. Laurent.
 lusi de ca-
 sto conubio.
 c. 15. & de di-
 sci. monas. c.
 18. & de inte-
 riori conflict.
 cap. 6.
 5.
 S. Bern. Serm
 in Psal. qui
 habitat &
 Ser. 4. in
 Psal. qui ha-
 bitat. & Ser.
 5. in Qua-
 drag.
 6.
 7.
 S. Greg. 5. in
 mor. c. 4.
 8.
 Geison.
 tract. de
 myst. Theol.
 pract. confid.
 6.
 9.

SPIRITUS
IN MONTE

Cap. i. in
Caat. & c. 18.

10.

tionem harum consolationum, illi seruamus
qua ratione (vt ait Richardus) non minus
remur & proficimus, quam se uore sensibili-
tem, vt discamus absq; uentis & cum illis
uigare, remigantes scilicet, quando illi non
& ita ueram nostram humilitatem & paci-
tiam ostendentes, quæ non perficitur, nisi
huiusmodi probationibus.

II.

Vides Greg.
lib. 9. c. 21.
a. Iob, 10, 16.

ET HINC prouenit, quod scriptura de-
na etiam appellet uisitationem Dei, cum illi
uiscitat, ad puniendum: sicut iudices uiscitant
eos in carcere detentos. Quo modo etiam uisci-
tat Deus suos amicos, sicut ait, Iob: *areuer-
mirabiliter me crucias.* quæ uiscitatio licet
dãmodo ficta uideatur, & quæ nomẽ uiscita-
nis nõ retineat, re ipsa tamen uiscitatio est: quæ
non minor est misericordia, quod eos uiscita-
calamitatibus & desertionibus, vt in propria
cognitione crescentes, magis in profunda hu-
militate radicentur. Sicut non minus proci-
plantæ hyemis frigus, quod efficit, vt illa pro-
fundiores iaciat radices, easq; in ipsa terra magis
dilatet; quam calor æstatis, qui facit illam
floreſcere, fructusq; sursum producere: uisita-
que enim dixit Isaias, esse necessarium ijs, qui
saluandi sunt, *b mittere scilicet radicem deorsum
sum. & facere fructum sursum.*

b Iſa. 37. 35.

27.

DENIQUE quia duplex est uia, qua proci-
cimus in Dei cognitione, & nostri ipsorum
Alter per discursus & meditationes; *alter*
efficacior per propriam experientiam: (vt po-
stea uidebimus hanc Dominus Deus nobis
munitur)

monet in varietate suarum visitationum. Nam cum visitatio adest, agnoscimus, quis Deus sit ex admirandis effectibus, quos facit in nobis, modo iam explicato; quando autem se subtrahit, agnoscimus ipsa experientia illud nihil quod ex nobis ipsis habemus: ex quo in maiorem devenimus opinionem efficacitatis divinae gratiae.

HINC fit, ut omnes iusti siue sint in gradu Tyronum, siue in gradu proficientium, siue perfectorum, habent in sua oratione aliquam in his visitationibus varietatem, diversam licet ratione, sicut Gerson declaravit, posita similitudine trium temporum anni.

Tyrone verfantur tanquam in hyeme, in qua maiori ex parte nobis sol occultatur à nubi- bus & nebulis, suntque magna frigora, & frequentes pluvia; licet interdum sol illucescat, sedque dies aliqua læta, Tyrone enim in his studiis, magnas sustinent obscuritates, & nebulas circa res fidei & diuinas; & in oratione magnam frigiditatem, & præteritæ vitæ reliquias, & passionum contradictionem quæ non sunt mortificatæ: quos tamen interdum visitat Dominus, & læto ac beneuolovultu illis ostenso, consolatur. Qui verò in oratione proficiunt, viuunt in primo vere, in quo maior est varietas: Nam vno die cœlum est clarum & serenum, altero nubilum & pluuium; sæpius tamen hic apparet Sol; & hos frequenter visitat Sol iustitiæ, indulgetque illis, indicia dans suæ præsentiae, &

Tract de mō
te contemp.
c. 23.

SPIRITUS
PONTE

flores odoriferos feruentium desidero-
rum. Nihilominus: illis ita etiam se sub-
trahit, vt modicum illum videant, & mo-
dicum non videant, vt hæc varietas nouam
illis semper famem & appetitum afferat, ef-
ficetque vt magis se præparent, ad illum
diutius, apud se retinendum. **P E R T E R T I A**
C T I viuunt sicut in æstate, in qua solis æstus
sunt feruentiores, raroque Sol à nubibus in-
petitur; licet interdum accidant aliquæ tem-
pestates, tonitrua, grandines, & pluuia mag-
næ, quam in hyeme: quia hi ordinem
fructur maiori quiete & feruore, Deiq; visitationes
sunt multò frequentiores: interdum
tamen exercet illos Deus horribilioribus ter-
ternis certaminibus, ac desolationibus mag-
gis poenalibus, vt in humilitate conseruentur
quamuis assistat illis tamen, & in medijs ip-
sorum tempestatibus immittat aliquem suæ lucis
dium: ita vt interdum ipsæ noctes videantur
esse dies, ob frequentiam fulgurum diuini-
tatis illustrationum. Quemadmodum mira-
liter perpendit S. Gregorius, dum explicat
sententiam cuiusdam amici Iob, quod Deus
subuertit omnia, coelum & infernum, terram & mare, & cœuocat in vnum. Nam
nus & idem interdum est sicut cœlum, ob
ternam lucem, qua in superiori sui spiritali
parte fruitur; & est sicut infernus ob turbationes
& afflictiones, quas in inferiori animalium
parte sustinet, dicitur sicut S. Paulus
ad tertium cœlum; sed idem e sensit aliam

Job. 1. 10.
Greg. in eū
ogum.

1 Cor. 12.
Rom 7. 24.

em in carne sua repugnantem legi mentis; &
 illinebit f. angelum Satana, qui ipsum colaphi- f. 2. Cor. 12. 7
 et: & similiter coarctat in vnum terram &
 mare, quia simul constans est & firmus in cre-
 dendo & sperando, q̄ Deus reuelat, & promit-
 titur, patitur verò vehemētes fluctus, nebulas, &
 obscuritates, quæ gemere eum cogunt, & cla- g. Mar. 9. 23.
 mare in cœlum, sicut ille qui dixit: *g Credo*
Domine, adiuua incredulitatem meam. Et in
 utroque euentu (ait idem amicus Iob) quis cō-
 tradictet ei? aut dicet, cur ita agis mecum?
 Quare non te illi ostendes rebellem, aut impa-
 nentem; aut conquereris de eo, nec rationem
 exiges eius, quod facit; aut cur te ita tractet:
 sed cū animi demissione ac resignatione pro-
 jicies te in paternam ipsius prouidentiam, vt
 te hoc vel illo modo visitet; & frequenter, aut
 rard pro libitu suo; & sicut magis tibi expe- h Iob. 11. 3.
 diet. O supreme Pater, agnosco te *h esse ex-*
elsiorem cœlo, & profundiorē inferno, longio-
riorem terra, & latiorē mari, in quibus omni- i Eccl. 14. 4.
 bus locis, tuos visitas electos, quamuis in i
 nius partibus mundi existentes, constitue me
 in loco qui tibi magis placet; modo ibi me il-
 lumines, ac visites: tua enim visitatione,
 infernus ipse erit cœlum, & om-
 nia in meum bonum con-
 uertentur.

SPIRITUS
PONTE

§. 5.

De medijs ad has visitationes impetrandas.

EX his quæ dicta sunt, deducere licet media apta, ad has Dei visitationes impetrandas, quorum tria sunt genera, seu capita. Esse videlicet sollicitum in eis petendis & quando desunt procurandis; humiliter valdè & gratum esse cum veniunt; & in eisdem conferuandis valdè sollicitum fructum ex eis capere quamdiu durant.

Quando itaque es in ipsa oratione, si Deus aduertis esse absentem, excitare in te oportet desideria & multiplicare petitiones, ut veniat, te quæ visitet, sicut antiqui Patres desiderabant, & petebant à Deo, ut ipsos visitaret. Veniens tandem homo factus in mundum. Omnes enim affectus visibilis illius visitationis efficit in singulis nostrum visitatio invisibilis. Quare modò tanquam infirmus pete visitari te à medico isto coelesti, ut spiritualiter tuos morbos sanet, dicens illi: Festina Domine, ne tardaueris, & remitte peccata servitui.

I.

Nunc sicut captivus, suspirabis visitationem tui Redemptoris, ut te liberet à captivitate & carceribus, in quibus teneris, dicens illi: excita Domine potentiam tuam & veni ut saluum me facias ex hoc carcere, & in portum salutis constituas. Alias tuam ignorantiam

confessus, petes vt tanquam Magister te visitet, ac doceat quæ nescis; & tanquam confiliarius, vt consulat, quod tu non assequeris. Quod si aduertēris, tuas potentias disiunctas esse ac dissipatas in oratione, petas vt te visitet, easque recolligat, singulis pactum offerens, & cibum conuenientem, quo benè collectæ & occupatæ sint; & cum sponsa dices, *reuertere: similis esto dilecte mi, caprea hinnu-
log, ceruorum super montes Bether aut Bethel.* Montes Bether sunt montes diuisi per quos capreae ceruique ab vno in alterum saliant, & in omnibus pascuntur: Montes Bethel sunt montes domus Dei eius seruitio dedicati. O dilecte anima mea, qui visus acumine capras excellis, velocitate etiam ipsos ceruos; veni meaque potentias visita, ab vna in alteram saliens. Visita meum intellectum diuinis tuis illustrationibus; voluntatem inflammationis tuis affectibus; Imaginationem & appetitum sanctis representationibus ac desiderijs. Attende, omnes esse montes domus Dei, quia tu eos creasti, & quasi tuos accepisti; & ego eos tibi obtuli, vt illis honorem tibi deferrem. Pascere in singulis eo pastu, quem tu illis dederis; ea singulis dona tribues quæ magis tibi placebunt.

PRÆTEREA cum Domini visitationem senseris, humiliare te decet vsque ad ipsam abyssum, ingenti quadam admiratione, quod Deus tui meminerit, dicesque illi sicut sancta Elisabeth visitanti se beatæ Virgini

b vnde

2 Cant. 2. 17.

SPIRITUS
SANTUS

b Luc. 1. 48.
c Luc. 5. 8.

d Cant. 8. 14

b *unde hoc mihi, vt veniat Dominus meus me?* aut sicut sanctus Petrus c *Exi a me quia homo peccator sum Domine, ne visitationem hanc promereor; aut eo spiritu, qui dixit Sponfa: d Fuge dilecte mi & assidue caprea hinnuloque cervorum, super montem aromaticum.*

ATQUE si diceret: Quamuis visitationem tuam valde desiderabam, ob illud bonum quod ex ea mihi provenit, cum tamen indignitatem & indignitatem meam respicio, potius dico, vt fugias ad montes aromaticorum videlicet sanctorum, qui maiori spiritu & feruore orant, apud quos habitum & requiem inuenies, quam desideras. Quamuis autem hoc demissè dicat spiritus non fugiet tamen Deus ab eo, nec ipse deum suum fugere debet, aut ad momentum deserere, sed optimam hospitalitatem ei exhibere, cum eo conferendo, & nouas gratias eo petendo, totoque tempore quo visitatio durat, fruendo fauoribus & gratijs, quas dignabitur exhibere. In duobus autem casibus dicendum illi est: *fuge dilecte mi.*

PRIMUM quando gratia deuotionis exuberaret, vt ipsam naturam nimium debilitaret. Nam tunc ipsimet sponso gratum vt desistamus; dicamusque ei; *Fuge & assidue caprea, quæ statim atque hoc dum lactans illum deserit, & ad varias partes declinat suum pastum quæsitura; & sicut S. Ephraem dicebat: Sufficit mihi Domine, quod mihi da-*

ut vas crepet feruente musto, aut caro pereat
inconsiderante spiritu.

DEINDE quando obedientia, aut charitas
nos obligaret ad illum deserendum, quod ex-
ternis alijs operibus, aut animarum bono esset
pericandum. Tunc enim licebit dicere *fuge*,
et que modo quodam eidem Domino gratissim-
o, supplicando eidem vt alios iustos visiter,
qui montium fragrantium instar, vacant offe-
ndis ipsi orationu & bonorum operum o-
loribus. Propterea enim dixit Apostolus, *et
opuisse anathema esse à Christo* (eius scilicet
et visitatione dulciq̃ contemplatione ca-
mens) *pro fratribus suis, hoc est vt illi salutem
consequerentur.*

c Rom. 9. 1.

DEINDE summum studium adhibendum
est nobis, vt occurramus incommodis & im-
pedimentis, quæ indiscretio nostra aut sensu sua-
ritas, aut occulta superbia, ex his visitationib⁹
incurrit, vtendo scilicet illis ad gulam quandã
spiritualem, aut inanem nostram excellentiã,
ex quo prouenit, vt in gratiarum actione
sumus parci, & parciores adhuc in eorũ vñ, cũ
se multo maior nostra obligatio ad id præsta-
ndũ. Siquidẽ quod crescunt magis dona, eò magis
increscunt rationes, quæ ad bonum eorum vñ
nos obligant, eoq̃ erit merito maior p̃na, nisi
id præstemus. Quam aut̃ maiore p̃nã timere
possim⁹ incuriz postre proportionatã, quã q̃
multis dieb. orationi incubentes, nec deuotio-
ne impetrem⁹, nec Dei visitationẽ in illa. Hoc
est aut̃, q̃ Mich. Propheta dixit: *Tu seminabis,*

f Mich. 6. 11.

& non

SPIRITUS
SANTUS

& non metes; tu calcabis oliuam, & non tra-
 geris oleo; & mustum, & non bibes vinum.
 Nec mirum fuisset, si non colligens oliuas
 uuas, non eliceres oleum aut vinum; sed quod
 vtrūque magno labore collegeris, nec tam
 commodum ex eo acceperis, hæc verò magis
 miseria est. Quid autem hoc est, nisi quod
 minetur Deus fore, vt propter peccata
 incuriam tuam, laboraturus sis in lectura
 meditatione, & oratione, & in cæteris
 tuis exercitijs, ex quibus manare solet oleum
 deuotionis, & vinum amoris Dei, ac
 uor spiritus; & tuus labor erit inutilis,
 quod non sis hanc deuotam uactionem
 ecclesie hoc vinum impetraturus? Quod
 fortè veritates aliquas deduxeris, & affectus
 aliquos expresseris, instar illius, qui calcat
 oliuas, aut uuas in torculari, non tamen
 peruenies ad fructum eius spirituales reci-
 piendum, aut tibi eius fructum incorpo-
 randum; eò quod abusus fueris fauoris
 quem prius acceperas. De quadam pia pe-
 sona refert Blosius, quod per quindécim an-
 nos passa fuerit magnam ariditatem, ac de-
 fertionem internam, ob vnicam vanam
 complacentiam, quam admisit de fauori-
 bus diuinis, quos acceperat. Examina tra-
 que horas, quas expendis in oratione: quod
 si deprehenderis, fructum non respondere
 labori, agnosce tuam culpam, fatearis tuam
 indignitatem, & cor tuum à vanitatibus
 & sensuum delectationibus euacua, quæ

Bernardo teste, repellunt diuinas visita-
tiones, nec possunt illis commisceri; nec im-
pleri visitationibus Domini potest anima,
per distractionibus subiacet. Vbi enim g
vacuum non adest, mox stat oleum. Si au-
tem omnia hæc terrena euacuaueris, veniet
Dominus ad te visitandum, & replebit cor
tuum hac cœlesti lætitia, & satiabit vino suæ
charitatis, exhibens tibi conuiuium, quod
promisit in horto animæ tuæ, eo quod dele-
ctetur ad eam venire & in ea manere: O a-
nimarum amator, qui in eis visitandis aded
delectaris, vt earum commodum, tuam appel-
les oblectationem; & earum cibum, tuum di-
cas: ita, quæso, meam purifica, vt in omnibus
tibi placere queam, non mihi; iubeque ven-
tum h Aquilonem superbiæ & ingrati-
tudinis surgere, & abscedere, ne
tuum in eam ingressum
impediat.

erm. 3. de
Ascens.

§ 4. Reg. 4. c

Cant. 15. 1
h Cant. 4. 16

SPIRI
PONTE

